

Op naar de bruiloft

De drukke periode voor Kerst is in Rwanda niet zo vol als in Nederland. De dagen gaan en komen zonder veel verschil. Bruiloften vieren, dat maakt verschil. Afgelopen jaar hebben we er heel wat gevierd. Elk bruidspaar heeft drie huwelijksceremonies te gaan: het burgerlijk, het cultureel en het kerkelijk huwelijk.

In de weken voor de bruiloft komen de familie en vrienden van de bruid en de bruidegom in twee aparte groepen bij elkaar. Het bruidspaar wordt erop uitgestuurd met allerlei opdrachten. Ze hebben zelf weinig inbreng. Hoe anders is dat in Nederland. Afgelopen zomer is onze zoon Wilmer getrouwd met Hanneke. Samen hebben ze bedacht hoe hun bruiloft eruit moest gaan zien. Voor Rwandezers was het onbegrijpelijk, dat we “niets” hoefden te doen. Zij hebben ons geholpen om van deze bruiloft er een te maken met een Rwandese touch.

Bij elke ceremonie is het wachten op de bruidegom en zijn familie, wachten op de bruid en haar familie. We hebben geleerd

te wachten. Wachten is een tijd van ontmoeting. Je bent voorbereid en hebt wat drinken bij je. Mopperen en klagen getuigt van respectloos omgaan met vrienden of familie. Dat doe je dus niet. En als het bruidspaar soms zelfs na twee uur wachten komt, neem je je plek in om ze goed en feestelijk te ontvangen. Het lange wachten is plotsklaps vergeten, want het is feest!

Advent is Jezus' komst verwachten. Elk jaar blikken we even terug naar het grote wonder: Gods Zoon geboren in een stal om met ons te zijn, om ons te redden. Dit jaar leggen wij de focus op de toekomst. We verwachten Zijn terugkomst, als Bruidegom. Verlangen we er zo naar dat we haast niet kunnen wachten? En als we werkelijk wachten, hebben we geduld om lang te wachten? Wij hebben geleerd te wachten..... De gelijkenis van de wijze en dwaze meisjes lezen wij nu met andere ogen. Vol verwachting klopt ons hart!

Meer lezen over bruiloften zie onze blog “Op naar de bruiloft”

In dit nummer:

Vakantiebijbellessen	2
ICT en cultuur	2
Cycling (6)	2
Wegwijs in 't onderwijs	3
Van het thuisfront	3
hART voor anderen	4
Gebedspunten	4

Vakantiebijbellessen

Het is zomervakantie; de tijd voor de bijbellessen. Afgelopen jaar heb ik, Marleen met mijn maatje Fifi meegeelopen. Wekelijks behandelde ze het Nieuwe Testament voor zo'n tien kinderen. Zoals ze gewend zijn, was het vooral luisteren en overschrijven van het bord. Aan het eind van de vakantie tijdens de kerkdienst kreeg iedereen een certificaat en alle nieuwelingen een Bijbel. Het is een mooie activiteit om kinderen met het Evangelie in aanraking te brengen.

Hoe krijgen we meer kinderen warm hiervoor? We kwamen op het idee om verschillende weken tijdens de kerkdiensten informatie te geven over de lessen om zo kinderen, ouders en gemeenteleden meer te betrekken bij dit werk. Na de dienst konden de kinderen zich opgeven.

Het leverde ook leuke gesprekjes met ouders op. Verder hebben we de zondagsschoolleiding gevraagd om mee te helpen, zodat we in groepjes kunnen werken. Ook waren we het erover eens om de lessen te vernieuwen. Samen hebben we een programma van acht lessen over het Nieuwe Testament gemaakt met wisselende activiteiten. Ik heb me gebogen over het ontwerpen van bijpassende werkbladen.

Eind november zijn we met een koffer vol van start gegaan. Samen met zo'n 30 kinderen reizen we door de wereld van het Nieuwe Testament. Onwennig, maar enthousiast storten de kinderen zich op de werkbladen, de kleurmateriaal en een spel. De Bijbel is intensief in gebruik. Een bekertje water met een koekje erbij is ongewoon, maar wel lekker.

De nieuwe aanpak slaat aan. De week erop staan kinderen al een half uur van tevoren te wachten. Het is voor hen een echt een vakantie uitje!

ICT en cultuur

Opnieuw heb ik een vergadering gedaan om iedereen te informeren over de stand van zaken m.b.t. de smartphones. Daarnaast heb ik verteld over de trainingen hoe we de smartphones willen inzetten om het Evangelie te verbreiden. De pastors zijn erg enthousiast en vragen steeds: "Wanneer komt mijn telefoon?" De planning was om begin december te starten met het leveren van de telefoons. Door de moeizame discussies met de telecombedrijven gaat alles wat langzamer dan gedacht. Cultuureigenaardigheden maken onderhandelingen

niet eenvoudig. Mondelinge beloftes worden later tegengesproken. Als ik vraag om een conceptcontract te maken met alle details, dan komt er een heel vaag A4-tje in een e-mail, het biedt geen enkel houvast. Ook de bisschop is erg druk en veel op reis, waardoor besluiten op zich laten wachten. Inmiddels zijn we wel zover dat we voor een telecomleverancier hebben gekozen: de goedkoopste met het beste product. Er is echter één probleem: De dekking van hun netwerk is niet overal goed. Voor we een contract gaan tekenen moet

eerst het netwerk voldoende dekking zijn. Op moment van schrijven zit ik midden in die discussie.

Welke telefoon kies ik?

Cycling (6)

Afgelopen maanden heb ik helaas niet veel kunnen fietsen. De ene zaterdag regent het. De andere is er een vergadering.

Soms lukte het om toch mijn ritje naar de supermarkt voor bruin brood tussen de buien door te volbrengen. Ik nam dan wel de kortste route.

Een keer moest ik nog 2 km fietsen toen ik overvallen werd door een bui. Binnen een minuut was ik totaal doorweekt.

Eind december stopt het regenseizoen. Dan hoop ik weer wat meer te kunnen fietsen. Die ontspanning heb ik gewoon nodig!

Wegwijs in 't onderwijs

Veel scholen hebben nog geen computers. Andere scholen hebben ze wel, maar ze zitten meestal nog keurig in de dozen. Met het programma: "One Laptop a Child" stimuleert de overheid het computergebruik in het onderwijs. Het doel is dat dit in 2020 is afgerond. De kerk-scholen die door de overheid gesteund worden krijgen computers, de privéscholen moeten daar zelf voor zorgen. De computers zijn ver-grendeld met een wachtwoord, tot de leerkrachten zijn opgeleid. Het

klinkt allemaal mooi, maar de praktijk is weerbarstig. Een getrainde leerkracht betekent nog niet dat er praktisch met de computer lesgegeven kan worden. Martin heeft al meerdere keren hulp aangeboden, maar dat wordt afgewezen. Toegeven dat je iets niet begrijpt is een schande. De redenen van afhouden variëren. Zo werd een keer gezegd: We hebben geen stroom in de lokalen. Echter in de bibliotheek was het er wel.

Dankzij een bezoek van studenten van het Ichthus College uit Veenendaal en de steun van de GZB heeft Martin deze maand een computerlokaal in kunnen richten op een middelbare school. Wat een enthousiasme is er bij leerlingen en de leerkrachten!

Een computer-lab inrichten, hoe verloopt zo'n proces? Vooraf komen de leveranciers kijken en maken op basis daarvan een offerte. Dat klinkt vertrouwd. De telecomleverancier had vooraf aangegeven dat de kosten voor de installatie tussen de €50,- en €200,- ligt. Bij de inventarisatie geeft hij

aan dat het om een eenvoudige installatie gaat. Dat wordt dus eerder €50,- dan €200,-. Niets is minder waar! Het wordt gewoon €200,-. Uiteindelijk na diverse telefoontjes wordt het toch €50,-. Bij het plaatsen van de antenne blijkt er een boom in de weg te staan. De vraag is dan of die boom niet omgehakt kan worden? Gelukkig is er naar een andere oplossing gezocht.

Diverse telefoontjes en drie dagen verder is er nog geen goede internetverbinding. In de loop van de dag is het dan toch opgelost. Dat nieuws verspreidt zich als een lopend vuurtje. Leerlingen en leerkrachten staan te popelen om van de laptops gebruik te mogen maken. 's Middags is de eerste computerles een feit!

Van de thuisfront

De TFC heeft in oktober een herfstdiner georganiseerd. Zo'n 30 gemeenteleden kwamen dineren in de sfeervol aangeklede kelder van de Sionskerk. Een aantal vrijwilligers uit de gemeente had gezorgd voor een heerlijk 3 gangendiner met stampottenbuffet. Martin en Marleen verzorgden via skype de opening. Ze deelden wat over hun ervaring met boerenkoolplantjes in Rwanda; een soort gelijkenis.

Ook dit jaar is er weer een oliebol-lenactie. Ook u kunt overheerlijke olieballen en appelbeignets bestellen via: <http://www.hervormd-veenendaal.nl/laatste-nieuws-sionskerk/698-bestel-olieballen-voorhart4rwanda>

U kunt ook een e-mail naar de TFC sturen: tfchart4rwanda@gmail.com

Op 30 december, tijdens het afhalen van de bestelling, zijn Martin en Marleen ook aanwezig via skype. Het is een mooie manier om elkaar te groe-

ten en de verbondenheid met elkaar zichtbaar te maken.

U kunt Martin en Marleen ook steunen door een (extra) gift over te maken voor hun missie. Doet u dat nog voor 31 december, dan kunt u het bedrag nog aftrekken bij uw aangifte begin volgend jaar.

GZB

Postbus 28
3970 AA Driebergen
0343-512444
info@gzb.nl
www.gzb.nl

U kunt een gift overmaken naar
IBAN
NL91 INGB 0690 7624 45
t.n.v. GZB Driebergen
o.v.v. Hart4Rwanda

Colofon

Martin en Marleen zijn in juni 2016 door de GZB vanuit de Hervormde Gemeente van Veenendaal (Wijkgemeente 4 - Sionskerk) uitgezonden naar Rwanda. Ze werken voor de Anglicaanse Kerk in Kigali. Hun kennis en ervaring van IT en onderwijs willen ze van harte delen om elkaar zo te dienen in Gods Koninkrijk.

De GZB werkt graag mee aan de verspreiding van deze nieuwsbrief. Hartelijk dank voor uw meeleven en gebed! U kunt uw betrokkenheid ook tot uitdrukking brengen door een gift over te maken. Hartelijk dank voor uw onmisbare steun!

Meeleven?

www.gzb.nl/hart4rwanda | facebook.com/hart4rwanda

Mail:

martinhrt@gmail.com | marleenthart@gmail.com

Post:

Anglican Church of Rwanda, Kigali Diocese,
PO box 61, Kigali, Rwanda

hART voor anderen!

Ratelende naaimachines is in Rwanda een heel gewoon geluid tijdens rondwandelingen. Buiten, maar ook binnen, soms in kleine donkere achterafkamertjes, zitten mensen achter hun naaimachine. Voor Kerst is het heel druk met het naaien van alle feestkleden. De resten stof stapelen zich op in de kleine volgepakte ruimten. Soms worden deze resten aan elkaar geknoopt en gebruikt als afzetlint.

Het bracht me op een idee. Iemand heeft voor mij een grote tas resten stof verzameld. Het leverde een enorme berg textiel op.

Dunne reepjes textiel knoop ik vervolgens aan elkaar tot één lange draad. Hiervan haak ik een slinger, een krans of een andere versiering. Er zijn mogelijkheden genoeg. Tieners ga ik vragen om ook aan te haken!

Zo brengt het knopen, vlechten en haken van Kerstversiering me in verbinding met mensen hier en in Nederland. Het verbindt ons allen met de zoon van God: Immanuël. Zijn Naam betekent: God met ons.

Haak aan!

Knoop restjes textiel (wol e.d.) aan elkaar. Gebruik je vingers of pak een haaknaald en begin. Haak! Vlecht! Wees creatief! Laat anderen aanhaken!

Gods zegen wensen we iedereen toe met prachtig versierde feestdagen en in het nieuwe jaar 2018.

We kijken ernaar uit om jullie volgend jaar te ontmoeten!

Gebedspunten

We zijn dankbaar voor:

- Het computer lab op de middelbare school die dankzij de steun uit Nederland tot stand gekomen is.
- Het enthousiasme van de predikanten om gebruik te gaan maken van de middelen om ICT in te zetten om de jeugd te bereiken met het Evangelie.
- De vernieuwde vakantiebijbellessen.
- De vele kinderen en tieners die komen naar de vakantiebijbellessen. Ook is er telkens voldoende hulp.
- De vele tieners die gedoopt zijn en belijdenis hebben gedaan.
- Voor de veilige plek, die de kerk is in de ogen van tieners. Ze blijven graag "hangen".
- De goede start van het coördinerend onderwijsteam van de diocese. De relaties beginnen te groeien.

Wilt u bidden voor:

- Wijsheid voor een goede uitrol van het project om ICT in te zetten voor de predikanten, zodat zij de jeugd beter kunnen bereiken.
- Meer betrokkenheid bij het kinder- en tienerwerk in de kerk.
- De vele tieners, die in moeilijke (thuis) situaties leven.
- Nieuwe ideeën om de relatie met tieners te verstevigen en hen verder op te bouwen in geloof.

Hartelijk dank voor uw gebed!